HEMOCHRON® Jr.

Whole Blood Microcoagulation Systems

Citrátem aktivovaný parciální tromboplastinový čas (APTT)

Příbalová informace

Česky

Pro diagnostické použití *in vitro*

ÚČEL POUŽITÍ

HEMOCHRON® Jr. Citrátový APTT je unifikovaný mikrokoagulační test určený k provádění kvantitativního jedno stupňového APTT. Citrátem aktivovaný APTT test se používá k vyhodnocení nízké dávky heparinové antikoagulace (až do 1,5 jednotek/ml krve, závisející na citlivosti jednotlivého pacienta na heparin).

Citrátový APTT test se provádí s použitím přístrojů HEMOCHRON Jr. Signature nebo HEMOCHRON Jr. Ji na citrátovaném venózním vzorku periferní krve. Tyto přístroje jsou přenosné a použití citrátových vzorků umožní provádění testů na místě ošetření nebo v centrální či satelitní laboratoři. Přístroje nejsou určeny k domácímu použití.

POZNÁMKA: *HEMOCHRON Jr. Citrátový APTT není určený k použití s dřívějšími verzemi HEMOCHRON Jr.*

SOUHRN A POPIS

HEMOCHRON® Jr. citrátový APTT měří vnitřní koagulační kaskádu, což zahrnuje všechny koagulační factory s výjimkou faktorů VII a III (tkáňový factor). APTT je modifikací Parciálního tromboplastinového času (PTT). PTT používá fosfolipidový výtažek bud z mozkové nebo plicní tkáně k napodobení role krevních destiček při koagulačním procesu. APTT obsahuje kontaktní aktivovanou látku k standardní aktivaci faktoru XII, což dodává mnohem přesnější a citlivější analýzu. Přidání kontaktního aktivátoru jako je sklo, kaolin nebo křemelina odlišuje APTT od PTT.

APTT hodnoty periferní krve získané pomocí přístrojů HEMOCHRON Jr. jsou převedeny na ekvivalentní APTT plazmatické hodnoty, se kterými jsou klinici lépe obeznámeni a které udávají společný standard, na základě kterého může být rozhodnuta léčba.

Rozlišovací test je proveden při použití substitučního destičkového faktoru 3 a kaolinového aktivátoru a není při něm potřebný inkubační krok.

PRINCIP METODY

Přístroje HEMOCHRON Jr. využívají koagulačního mechanismu s mechanickým koncovým bodem, při němž se koagulum vytvoří v jednorázové citrátové APTT kyvetě. Po zavedení vzorku periferní krve, přístroj přesně naměří 15 mikrolitrů krve a automaticky je převede do pokusného kanálku uvnitř citrátové APTT kyvety. Zbytek krevního vzorku, který není potřebný k výzkumu je automaticky odsán do odpadového kanálku kyvety. Smíchání vzorku a činidla a spuštění testu je také provedeno automaticky, bez jakéhokoliv zásahu operátora. Po smíchání s činidlem se vzorek pohybuje se stranu na stranu ve výzkumném kanálku a sleduje se tvoření koagula.

Mechanismus na detekci koagula se skládá z řady optických detektorů LED zarovnaných s testovacím kanálkem kyvety. Rychlost, kterou se krevní vzorek pohybuje mezi detektory, se měří. Jakmile krev začne koagulovat, zabrzduje toku krve a pohyb se zpomalí. Přístroj pozná, kdy byl dosažen koncový bod koagulace, když se pohyb zpomalí pod předem určenou hodnotu. Přístroj ohlásí hodnoty periferní krve matematicky převedené na ekvivalentní plazmatickou hodnotu. Citrátovou APTT hodnotu periferní krve je možné zobrazit tím, že stisknete a budete držet tlačítko **START** přístroje.

ČINIDLA

Každý kartón testu citrátových APTT testovacích kyvet obsahuje:

- 45 sáčků, obsahujících jednu HEMOCHRON Jr. citrátovou APTT testovací kyvetu a jedno sušidlo

Výzkumná kyveta citrátového APTT je samostatná jednorázová pokusná komora naplněná suchým přípravkem kaolinu, fosfolipidem, vápníkovou solí, stabilizátory a pufrem. Každá kyveta je balená v individuálním sáčku. Na sáčku kyvety je vytištěné datum použitelnosti pro specifickou šarži.

VAROVÁNÍ: *Všechny použité kyvety považujte za potenciálně infekční, zacházejte s nimi opatrně a odstraňte je v souladu se směrnicemi zásad odstraňování lékařského odpadu.*

SKLADOVÁNÍ A STÁLOST

Pokud jsou uchovávány v chladícím prostoru (2–8 °C), citrátové APTT kyvety balené ve fólii, jsou stálé až do vyznačené doby použitelnosti. Skladování při pokojové teplotě (15–30 °C) je možné pro neotevřené kyvetové sáčky. Citrátové APTT kyvety nevystavujte teplotám nad 37 °C.

POZNÁMKA: *Pokud jsou udržovány při pokojových teplotách, je znovu datování možné maximálně do 12 týdnů, ale nesmí překročit označenou dobu použitelnosti. Znovu datování je nutné, v případě udržování při pokojových teplotách a musí být označeno vyplněním části tabulky s informacemi o skladování označené „Ověření funkce" na boční straně každého kyvetového kartónu. Otevřený sáček, se správně přiloženým otevřeným koncem, uchovaný v chladícím prostoru si udrží stálost pět dnů. Pro optimální trvanlivost doporučujeme abyste kyvetní sáček otevřeli těsně před použitím.*

POKYNY K POSTUPU

Před výkonem každého testu se obraťte na Příručku pro operátora HEMOCHRON Jr. Signature nebo HEMOCHRON Jr. Ji, která obsahuje detailní pokyny k postupu.

Přístroj se ovládá vsunutím kyvety do přístroje, jejím zahřátím, zavedením vzorku periferní krve a stisknutím tlačítka **START**. Odměření vzorku, smíchání vzorku a činidla, spuštění testu a detekce koagula je provedeno automaticky.

Dodané látky

- Předem naplněné HEMOCHRON Jr. citrátové APTT testovací kyvety.

Nedodané, ale nezbytné látky

- HEMOCHRON Jr. Signature nebo jedině HEMOCHRON Jr. Ji
- Vyčerpaná trubice obsahující citran sodný (3,8 % or 3,2 %) a jehla na odběr krve
- 1 ml nebo 3ml stříkačka z plastické hmoty, jehla na odběr vzorků kalibrovaná 23 nebo 21

ODBĚR A ZACHÁZENÍ SE VZORKY

Při získání krevních vzorků postupujte podle pokynů ústavních a pokynů CLSI(Institut pro klinické laboratorní standardy) (H21-A, H47-A and H03-A) k odběru vzorků pro koagulační testy.

POZNÁMKA: *Krevní vzorky pro výzkum by měly být odebrány nejméně 5 minut před testováním aby došlo k náležitému smíchání citranu sodného se vzorkem. Optimálních výsledků dosáhnete, pokud jsou vzorky před provedením testu udržovány při pokojové teplotě a test je proveden do jedné hodiny.*

Neodebírejte krev z heparinizované přístupové linky, uzávěru nebo z dlouhodobě zavedeného heparinového uzávěru.

Při odebírání vzorků přes zavedené krevní linky, důkladně vypláchněte přístupový otvor podle ústavních pokynů.

1. Odeberte 5 ml krevní vzorek buď injekční stříkačkou nebo podtlakovou zkumavkou.
2. Při odběru injekční stříkačkou, připevněte přepouštěcí jehlu k stříkačce. Pozorně propíchněte zátku podtlakové zkumavky, která obsahuje citran sodný (3,8 % nebo 3,2 %) a nasávejte do ní krev až se tok krve zastaví. Zvolna promíchejte. Injekční stříkačku s přepouštěcí jehlou odstraňte.
3. Dříve než zahájíte test, převraťte zkumavku nejméně čtyřikrát, aby se vzorek důkladně promíchal.
4. Odkápněte jednu kapku citrátové krve do vzorkové jamky testovací kyvety; naplňte ji od spodní části až po horní. Toto můžete učinit za/anebo bez pomoci přepouštěcí jehle. Přiměřené množství krve musí být přidáno přímo do středu vzorkové jamky, aby byla zaplněná až po okraj. Pokud velká kapka přesáhne nad střed vzorkové jamky, postřete ji do strany vzorkové jamky.
5. Zmáčkněte tlačítko **START**.

FUNKČNÍ CHARAKTERISTIKY

Normální rozmezí

HEMOCHRON Jr. Citrátový APTT byl zhodnocen při použití čerstvé periferní citrátové krve od dobrovolných dárců.

Výsledky získané při použití citrátové koncentrace 3,8 % a 3,2 % jsou uvedeny v Tabulce č.1.

Tabulka č. 1

Normální Rozmezí	Citrát	3,2 %	3,8 %
	n	36	35
Ekvivalentní plazma (sekundy)	Průměr	29,6	31,6
	SD(směrod. Odch.)	4,5	5,1
	Rozmezí (±2 SD)	20,6-38,6	21,4-41,8
Periferní krev (sekundy)	Průměr	103	105
	SD	5,3	5,9
	Rozmezí (±2 SD)	92,4-113,6	93,2-116,8

POZNÁMKA: *Ekvivalentní plazmatické hodnoty ATTP menší než 20 sekund nejsou běžně dostupné a měly by být oštěšeny jako" méně než 20 sekund."*

POZNÁMKA: *Každá instituce by si měla zavést své vlastní normální rozmezí a cílové rozmezí terapeutické antikoagulace podle svých pacientů.*

POZNÁMKA: *Ekvivalentní plazmatické hodnoty HEMOCHRON Jr. ATTP menší než 10 sekund budou uvedeny jako „Pod normou – nízké" a mohou indikovat nadměrnou aktivaci krevní koagulace eventuálně zapříčiněnou kontaminací při odběru nebo zpracování, a test by se měl zopakovat.*

Výsledky jsou zobrazeny v ekvivalentních plazmatických hodnotách. Citrátový ATTP koagulační čas periferní krve získáte stisknutím a držením tlačítka START.

Ekvivalentní plazmatické hodnoty APTT jsou vypočítány specificky pro dané APTT činidlo a systém přístroje. Různé APTT systémy prokáží odlišné normální rozmezí a odlišné heparinové citlivosti. Ekvivalentní plazmatické hodnoty APTT naprogramované do HEMOCHRON Jr. Signature a HEMOCHRON Jr. Ji jsou přibližné ekvivalentní plazmatické hodnoty pro klinické použití. Lépe odpovídající převod může každá instituce dosáhnout výkonem srovnávací studie periferní krve na plazmatické hodnoty APTT při použití postupu podobnému tomu, který je uveden pod názvem „CORRELATION OF THE HEMOCHRON Jr. CITRATE APTT AND LABORATORY PLASMA APTT" (KORELACE HEMOCHRONU Jr. CITRÁTOVÉHO APTT A APTT LABORATORNÍ PLAZMY).

Heparinová citlivost (fig. 1)

Křivka heparinové citlivosti *in vitro* byla vytvořena přidáváním zvyšující dávky heparinu k poměrnému množství krve od normálního dárce. HEMOCHRON Jr. citrátový APTT byl proveden třikrát na každé heparinové hladině.

POZNÁMKA: *Tato křivka slouží pouze jako příklad. Jednotliví pacienti vykazují unikátní křivku reakční dávky.*

Korelace HEMOCHRONU Jr. Citrátový APTT a APTT laboratorní plazmy (fig. 2)

Test byl proveden na čerstvých krevních vzorcích s citrátem (n=210) od pacientů před a po zákroku srdeční katetrizace a angioplastiky, pomocí HEMOCHRONU Jr. citrátového APTT u lůžka pacientů. Poměrné množství vzorku bylo smícháno s citrátem a centrifugováno, a plazmatický APTT test byl proveden na každém plazmatickém vzorku v referenční laboratoři, kde byla použita jedna šarže činidla Dade FLS®APTT (Dade, Baxter Healthcare, Dade Division, Miami, FL) na přístroji Electra 900 (IL, Lexington, MA).

Ekvivalentní plazmatické hodnoty HEMOCHRON Jr. citrátového APTT vysoce korelovaly s laboratorními plazmatickými hodnotami citrátového APTT (r=0,88) jak je vyobrazeno na fig. 2.

HEMOCHRON Jr. Signature a HEMOCHRON Jr. II automaticky převádí výsledky testu citrátového APTT periferní krve na ekvivalentní APTT plazmatické hodnoty v sekundách. Plazmatické hodnoty APTT nad 180 sekund nejsou běžně dostupné při použití fotooptických přístrojů následkem omezení plazmatického testu. Protože heparinová citlivost je určitá pro různá činidla APTT a testovacích systémů, horní hranice zaznamenatelných hodnot se bude u různých testovacích systémů lišit.

Mimo citlivosti na činidla APTT, způsob detekce koagula ovlivní horní hranice zaznamenatelných koncových bodů. Plazmově založené fotooptické analyzátory poskytnou zaznamenatelné koncové body v rozmezí 100–180 sekund závisle na typu činidla a kvalitě krevního vzorku. Mechanický analyzátor plazmatického koncového bodu poskytne zaznamenatelné koncové body až do 200 sekund nebo vyšší, podlo toho jaké činidlo bylo použito.

APTT tabulka převodů na plazmatické hodnoty (fig. 3)

Na základě regresní analýzy HEMOCHRON Jr. periferní krve citrátového APTT a referenčního APTT laboratorní plazmy, byla do HEMOCHRON Jr. Signature a HEMOCHRON Jr. II naprogramována převodová tabulka. Převod na plazmatický APTT je určen k tomu, aby vyhodnocení stavu pacienta bylo provedeno na základě hodnoty, se kterou je klinik obeznámen. Naprogramovaná tabulka plazmatických převodů je založená na skutečných regresních datech (pro plazmatický APTT o180 sekundách nebo méně) s teoretickým prodloužením těchto dat do horních mezí klinického rozmezí, kterého se tento test týká. Horní mez rozmezí linearity je od 200 do 400 ekvivalentních plazmatických sekund a závisí na kvalitativních vlastnostech vzorku krve pacienta a citlivosti plazmatického testu.

POZNÁMKA: *Uvedená plazmatická hodnoty APTT je specifická pro plazmatické APTT získané při použití specifických APTT činidel a automatizovaného fotooptického koagulačního přístroje. Následkem variability činidel a zkušebních přístrojů, různé analytické systémy budou mít za výsledek různé převody. Pro získání optimálních výsledků, by si každá instituce měla stanovit své vlastní rozmezí výkonu a převodovou tabulku pro specifická činidla zavedená v klinické laboratoři a při použití protokolu, které se podobá výše uvedené korelační studii.*

PŘESNOST

Interní studie přesnosti

Přesnost HEMOCHRON Jr. citrátového APTT byla zhodnocena výkonem mnohanásobných citrátových APTT testů a s použitím ITC Hladiny 1 a Hladiny II výrobků na kontrolu periferní krve zvlášť pro kyvety citrátového APTT. Dvě šarže zkušebních kyvet citrátových APTT byly zahrnuty v této studii. Testy se prováděly během tří následných dnů, byly použity dobře udržované přístroje s následujícími výsledky. Výsledky jsou uvedeny v hodnotách periferní krve.

Kyvetní šarže č. 1

	Hladina1				Hladina 2			
	N	Průměr (s)	SD (s)	CV (%)	N	Průměr (s)	SD (s)	CV (%)
Den 1	3	95	6,5	6,9	3	202	12,8	6,3
Den 2	3	92	2,1	2,3	3	191	7,4	3,9
Den 3	3	86	2,0	5,9	3	199	8,2	4,1
Celkem	9	91	5,9	6,4	9	197	9,8	5,0

Kyvetní šarže č. 2

	Hladina 1				Hladina 2			
	N	Průměr (s)	SD (s)	CV (%)	N	Průměr (s)	SD (s)	CV (%)
Den 1	3	94	1,0	1,1	3	200	7,5	3,8
Den 2	3	99	5,9	5,9	3	210	3,5	1,7
Den 3	3	90	6,1	6,8	3	201	3,2	1,6
Celkem	9	95	5,8	6,1	9	204	6,6	3,2

OMEZENÍ

HEMOCHRON Jr. citrátový APTT není určený k použití s hladinami heparinu nad 1,5 jednotek/ml. Funkční charakteristiky nebyly určeny pro heparinové hladiny nad 1,5 jednotek/ml. Výsledky testů pod 10 ekvivaletními plazmatickými sekundami a přes 400 ekvivaletních plazmatických sekund přístroje HEMOCHRON Jr. Signature nebo HEMOCHRON Jr. II neudávají. Místo toho se zobrazí „Mimo rozmezí - pod" nebo „Mimo rozmezí- nad." Výsledky mezi 10 až 20 ekvivalentními plazmatickými sekundami jsou udány jako >20. Vzorky s poměrem plazmy ke krvinkám menším než 20% nebo větším než 55% se nedoporučují, protože jejich optická hustota se pohybuje ve vnější části přístrojem zaznamenatelném rozmezí. .

Ekvivalentní plazmatické výsledky HEMOCHRON Jr. větší než 400 sekund by měly být považovány za klinicky bezvýznamné a test by se měl zopakovat nebo uvést jako >400 sekund.

HEMOCHRON Jr. citrátový APTT je ovlivněn špatným pracovním postupem, což zahrnuje odběr krve a převod krve do vzorkové jamky. Kvalita krevního vzorku může být ovlivněná:

- Pěněním nebo hemolýzou vzorku
- Koagulovanou nebo částečně koagulovanou krví
- Nečekanou antikoagulací
- Antikoagulačním lupusem

Stejně jako při jiných diagnostických testech, výsledky testu HEMOCHRON Jr. by měly být zváženy s ohledem na stav jednotlivého pacienta a na antikoagulační léčbu. Výsledky, které neodpovídají klinickému stavu pacienta by se měly zopakovat nebo by měly být doplněny dodatečnými údaji testů.

BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ

NEpoužívejte kyvety s prošlou dobou použitelnosti, nebo které nebyly správně skladovány.

NEvsunujte kyvetu do přístroje násilím. Pokud se při vsunutí setkáte s odporovou silou, zvolna kyvetu vyjměte a prohlédněte si kyvetní drážku. Odstraňte všechny překážky dříve než se znovu pokusíte přístroj použít (viz Služba a údržba v Příručce k použití HEMOCHRON Jr.).

KONTROLA KVALITY

Pravidelné zkoušky kvality a sledování by mělo být součástí celkového programu zabezpečení kvality. Výrobky HEMOCHRON Jr.pro kontrolu kvality jsou k dispozici k výhodnému a cenově přijatelnému výkonu běžné kontroly kvality.

Každodenní kontrola kvality přístroje

Kontrola kvality by měla být u HEMOCHRON Jr. prováděna ve dvou stupních, jednou za každých 8 hodin provozu. Aby bylo možné uskutečnit každodenní kontrolu kvality, je k dispozici systém elektronické kontroly kvality a umožňuje dvoustupňovou kontrolu přístroje. Detailní pokyny naleznete v provozní příručce k danému přístroji HEMOCHRON, který je dodáván.

Kontrola kvality testovacích kyvet HEMOCHRONJr.

Parametry každé **šarže** kyvet HEMOCHRON Jr. Citrate APTT by měly být ověřeny ve dvou úrovních kontroly kvality tekutiny:

- Při doručení nové zásilky a
- pak po každých 30-ti kalendářních dnech

Po úspěšném ověření parametrů popsaném výše nebude nutné kyvety podrobovat žádné další kontrole kvality tekutiny, pokud není podezření na posun klinických výsledků.

Ověření parametrů je možné provést pomocí příslušných HEMOCHRON Jr. mikrokoagulačních výrobků pro kontrolu kvality plné krve. Přijatelné meze parametrů a způsob jejich aplikace pro Citrate APTT zkušební kyvety jsou přiloženy ke každé soupravě na kontrolu kvality.

ODKAZY NA LITERATURU

1. Hattersley PG: Heparin anticoagulation. In: Koepke JA (editor): Laboratory Hematology. Churchill Livingstone, 789-818, 1984.
2. National Committee for Clinical Laboratory Standards. Collection, Transport, and Preparation of Blood Specimens for Coagulation Testing and Performance of Coagulation Assays; Approved Guideline. CLSI document H21-A.
3. National Committee for Clinical Laboratory Standards. One-Stage Prothrombin Time (PT) Test and Activated Partial Thromboplastin Time (APTT) Test; Approved Guideline. CLSI document H47-A.
4. Bjornsson TD, Nash PV: Variability in Heparin Sensitivity of APTT Reagents. Am J Clin Pathol 86: 199, 1986.
5. National Committee for Clinical Laboratory Standards. Procedures for the Collection of Diagnostic Blood Specimens by Venipuncture; Approved Standard. CLSI document H03-A.

HEMOCHRON® Jr.

Whole Blood Microcoagulation Systems

Citrataktiveret partiel promboplastintid (APTT)

Indlægsseddel

Dansk

Til *in vitro* diagnostisk brug

TILSIGTET BRUG

HEMOCHRON® Jr. citrat APTT er en enhedsbestemt mikrokoagulationstest beregnet til brug ved udførelse af en kvantitativ, et-trins APTT-test. Citrat APTT-testen bruges til evaluering af lavdoseret heparin-antikoagulation (op til 1,5 enheder/ml blod, afhængigt af den enkelte patients følsomhed overfor heparin).

Citrat APTT-testen udføres på HEMOCHRON Jr. Signature eller HEMOCHRON Jr. II instrumentet ved brug af en citreret, venøs fuldblodsprøve. Instrumenterne er bærbare, og anvendelsen af citrerede prøver gør det muligt at udføre testene på behandlingsstedet eller i et satellit eller centralt laboratorium. Instrumenterne er ikke beregnet til hjemmebrug.

BEMÆRK: *Denne HEMOCHRON Jr. citrat APTT-test er ikke beregnet til brug på tidligere modeller af HEMOCHRON Jr.*

OVERSIGT OG FORKLARING

HEMOCHRON Jr. citrat APTT er en måling af den interne koagulationsbane, som involverer alle koagulationsfaktorer undtagen faktor VII og III (vævsfaktor). APTT er en modificering af den partielle tromboplastintid (PTT). PTT anvender en fosfolipid, som stammer fra enten hjerne- eller lungevæv, således at den efterfølger thrombosyternes rolle i koagulationsprocessen. APTT indeholder et kontaktaktiverende stof til at standardisere aktiveringen af faktor XII, hvorved der fås en mere nøjagtig og sensitiv analyse. Tilsætningen af en kontaktaktivator, f.eks. glas, kaolin eller diatoméjord, skelner APTT fra PTT.

Fuldblod APTT-værdier, der opnås med HEMOCHRON Jr. instrumenter, omregnes til plasmaækvivalente APTT-værdier, som klinikeren muligvis er mere fortrolig med. Der skabes således en fællesstandard, som kan danne baggrund for beslutninger om behandling.

Der opnås en analyseoplosning ved at anvende et thrombocyt faktor 3 erstatning og en kaolinaktivator, og der er ikke behov for et inkubationstrin.

FUNKTIONSPRINCIP

HEMOCHRON Jr. instrumenter benytter en mekanisk slutpunkts koagulationsmekanisme, hvor der opstår en koageldannelse inden i citrat APTT-kuvetten til engangsbrug. Efter indførsel af fuldblodsproven, afmåler instrumentet nøjagtigt 15 mikroliter blod, og fører det automatisk ind i testrillen inden i citrat APTT-kuvetten. Resten af blodprøven, som ikke er nødvendig til testning, bliver automatisk suget ind i kuvettens affaldskanal. Blanding af prøve/reagens samt påbegyndelse af testen udføres ligeledes automatisk, og kræver ingen handling fra brugerens side. Efter prøven er blandet med reagenset, flyttes den frem og tilbage inden i testrillen, hvor den overvåges for koageldannelse.

Koageldetektionsmekanismen består af række optiske LED-detektorer, som flugter med kuvettens testrille. Hastigheden, som blodprøven bevæger sig med mellem detektorerne, måles. Efterhånden som koageldannelsen begynder, hæmmes blodstrømmen og bevægelsen bliver langsommere. Instrumentet registrerer, at der er opnået et koagelslutpunkt, når bevægelsen falder til under en fastlagt hastighed. Instrumentet viser fuldblodstal, der matematisk er omregnet til en plasma ækvivalent værdi. Fuldblod citrat APTT-værdien vises ved at trykke på og holde instrumentets **START**-tast nede.

REAGENSER

Hver kasse med citrat APTT-testkuvetter indeholder:

- 45 poser, som hver indeholder en HEMOCHRON Jr. citrat APTT-test-kuvette og et tørremiddel.

Citrat APTT-testkuvetten er et lukket testkammer til engangsbrug, hvor der på forhånd er tilsat et tørret præparat af kaolin, fosfolipid, calciumsalte, stabiliseringsmidler og puffere. Hver kuvette er individuelt indpakket i en pose. Kuvetteposerne er påtrykt en partispecifik udløbsdato.

FORSIGTIG: *Alle brugte testkuvetter skal anses for at være potentielt smittefarlige og skal håndteres forsigtigt, samt bortskaffes i henhold til standard bortskaffelseseregler for medicinsk affald.*

OPBEVARING OG STABILITET

Når de er anbragt i køleskab (2 – 8 °C), er folieposerne med citrat APTT-kuvetterne stabile indtil den påtrykte udløbsdato. Opbevaring ved stuetemperatur (15 – 30 °C) er valgfri for uåbnede poser med kuvetter. Citrat APTT-kuvetter må ikke udsættes for temperaturer over 37 °C.

BEMÆRK: *Stuetemperatur omdatering gælder i maksimalt 12 uger, men må aldrig overstige den påtrykte udløbsdato. Det er nødvendigt at omdatere, hvis produktet opbevares ved stuetemperatur, og dette skal angives ved at udfylde afsnittet med opbevaringsinformation i skemaet "Prøvetation bekræftet" på kuvettekassernes sidepanel. Når en åben pose er korrekt foldet i den åbne ende og sat i køleskab, er den stabil i fem dage. For optimal holdbarhed anbefales det at åbne kuvetteposen lige for brug.*

BRUGSANVISNING

Brugeren skal, inden der udføres nogen analyse, læse brugervejledningen for HEMOCHRON Jr. Signature eller HEMOCHRON Jr. II for en detaljeret brugsanvisning.

Instrumentet betjenes ved at indsætte en kuvette i instrumentet, lade kuvetten varme op, tilsætte en fuldblodsprøve og trykke på **START**-tasten. Afmåling af prøve, blanding af prøve og reagens, påbegyndelse af testen samt koageldetektion foregår herefter automatisk.

Vedlagt Materiale

- HEMOCHRON Jr. citrat APTT-testkuvetter med tilsat præparat

Nødvendigt materiale, som ikke er vedlagt

- HEMOCHRON Jr. Signature eller HEMOCHRON Jr. II
- Lufttomt rør med natriumcitrat (3,8% eller 3,2%) og kanyle til blodindsamling
- 1 ml eller 3 ml plastiksprøjte, 23 eller 21 gauge kanyle til prøveudtagning vha. sprøjtesampling

PRØVEUDTAGNING OG HÅNDTERING

Institutions- og CLS- (H21-A, H47-A og H03-A) retningslinier for indsamling af blod til koagulationsteststing skal følges.

BEMÆRK: *Blodprøver til testning bør indsamles mindst 5 minutter for testningen for at give nok tid til tilstrækkelig blanding af natriumcitratet med proven. Optimale resultater opnås ved at teste proverne indenfor en time, samt opbevare proverne ved stuetemperatur, indtil de er testet.*

Blod må ikke indsamles fra en heparinriseret adgangsslange, lås eller indlagt heparinlås.

Når der indsamles blod gennem indlagte katetre, skal adgangsporten skylles omhyggeligt i henhold til institutionsprocedurer.

1. Indsaml en 5 ml blodprøve ved hjælp af en sprøjte eller et lufttomt rør.
2. Hvis der anvendes et indsamlingssystem med en sprøjte, skal der fastgøres en overførselskanyle til sprøjten. Punktér forsigtigt proppen på et lufttomt rør med natriumcitrat (3,8% eller 3,2%) , og lad blodet blive suget ind i røret, indtil stromningen stopper. Bland forsigtigt. Bortskaf sprøjten med overførselskanylen.
3. For testning skal der vendes op og ned på reagensglasset mindst fire gange for at sikre, at proven er fuldstændigt blandet.
4. Tilsæt en dråbe citreret blod i testkuvettens prøvebrønd; idet den fyldes fra bunden af brønden og op. Dette kan gøres enten med eller uden en overførselskanyle. Der skal tilsættes tilstrækkeligt med blod direkte i midterprøvebrønden til at fylde den helt op til randen. Hvis en stor dråbe blod breder sig over midterprøvebrønden, skubbes den over i den udvendige prøvebrønd.
5. Tryk på **START**-tasten.

PRÆSTATIONSKARAKTERISTIKA

Normalområde

HEMOCHRON Jr. citrat APTT blev evalueret ved brug af friskt, citreret fuldblod fra raske, frivillige donorer.

Resultater, der blev opnået med citratkoncentrationer på 3,8% og 3,2%, vises i Tabel 1.

Tabel 1.

Normal-område	Citrat	3,2%	3,8%
	n	36	35
Plasma-ækvivalent (sekunder)	Middelværdi	29,6	31,6
	SD	4,5	5,1
	Område (±2 SD)	20,6-38,6	21,4-41,8
Fuldblod (sekunder)	Middelværdi	103	105
	SD	5,3	5,9
	Område (±2 SD)	92,4-113,6	93,2-116,8

BEMÆRK: *Plasmaækvivalente APTT- værdier på mindre end 20 sekunder foreligger almindeligvis ikke og bør angives som "mindre end 20 sekunder".*

BEMÆRK: *Institutioner bør hver især etablere deres eget normalområde og målområde for terapeutisk antikoagulation baseret på deres patientgruppe.*

BEMÆRK: *HEMOCHRON Jr. plasma-ækvivalente APTT- værdier på mindre end 10 sekunder vil blive angivet som "Out of range – Lo" ("Uden for området - Lav"). Dette kan tyde på for kraftig aktivering af blodkoagulation, muligvis forårsaget af kontaminering af proven under indsamling eller forarbejdning, og testen bør derfor gentages.*

Testresultater vises i plasma-ækvivalente værdier. Fuldblod citrat APTT-koagulationstiden opnås ved at trykke på START tasten og holde den nede.

Plasma-ækvivalente APTT-værdier udregnes specifikt for en nærmere angivet APTT- reagens og instrumentsystem. Forskellige APTT-systemer udviser forskellige normalområder og sensitivitet over for heparin. Plasma-ækvivalente APTT-værdier, der er indprogrammeret i HEMOCHRON Jr. Signature og HEMOCHRON Jr. II, er omtrentlige plasma-ækvivalente værdier til brug i klinisk sammenhæng. Hver institution kan opnå en mere relevant omregning ved at gennemføre en komparativ undersøgelse af fuldblod til plasma-APTT ved brug af en protokol, der ligner den, der beskrives i "KORRELATION MELLEM HEMOCHRON Jr. CITRAT APTT OG LABORATORIEPLASMA APTT".

Heparin-sensitivitet (fig. 1)

Der blev genereret en *in vitro* heparin-sensitivitetskurve ved at tilsætte stigende mængder heparin til afmålinger af raskt donorblod. Der blev udført tre-dobbelte HEMOCHRON Jr. citrat APTT-analyser ved hvert heparin-niveau.

BEMÆRK: *Denne kurve er kun et eksempel. Hver patient udviser en forskellig dosis-responsiv kurve.*

Korrelation mellem HEMOCHRON Jr. citrat APTT og laboratorieplasma APTT (fig. 2)

Friske, citrerede blodprøver (n=210) fra præ- og post-procedure hjertekateterisation og angioplastikpatienter blev analyseret med HEMOCHRON Jr. citrat APTT ved sengeleje. En afmåling af hver prøve blev blandet med citrat og centrifugeret, og der blev udført en plasma APTT-test på hver plasmaprøve på et kontrolderlaboratorium ved hjælp af et enkelt parti Dade Actin FSL® APTT-reagens (Dade, Baxter Healthcare, Dade Division, Miami, FL) på et Electra 900 (IL, Lexington, MA) instrument.

HEMOCHRON Jr. citrat APTT-plasma-ækvivalente værdier stemte i høj grad overens med laboratorieplasma citratværdier (r=0.88), se fig. 2.

HEMOCHRON Jr. Signature og HEMOCHRON Jr. II omregner automatisk fuldblod citrat APTT-testresultaterne til plasma-ækvivalente APTT-testværdier i løbet af sekunder. Plasma APTT-værdier på over 180 sekunder foreligger normalt ikke, når der anvendes et foto-optisk instrument pga. plasma-analysens begrænsninger. Da heparin-sensitivitet er specifik for forskellige APTT-reagenser og testsystemer4, varierer denne øvre grænse for registrerbare værdier blandt de forskellige APTT-testsystemer.

Foruden APTT-reagenssensitivitet, påvirker koageldetektionsmetoden de øvre grænser for registrerbare slutpunkter. Plasmabaserede foto-optiske analysatorer giver registrerbare slutpunkter inden for et område på 100 – 180 sekunder, afhængigt af den anvendte reagens og kvaliteten af blodprøven. En mekanisk slutpunkts plasma-analysator giver registrerbare slutpunkter på op til 200 sekunder eller større, afhængigt af den anvendte reagens.

Plasma APTT- omregningstabel (fig. 3)

Baseret på regressionsanalysen for HEMOCHRON Jr. fuldblod citrat APTT og kontrollaboratoriets plasma APTT, er der indprogrammeret en omregningstabel i HEMOCHRON Jr. Signature og HEMOCHRON Jr. II. Plasma APTT-omregningen angives, således at patientens status kan fortolkes ved hjælp af en værdi, som klinikeren er fortrolig med. Den indprogrammerede plasmaomregningstabel er baseret på faktiske regressionsdata (for plasma APTT'er på 180 sekunder eller mindre) med en teoretisk udvidelse af disse data til de øvre grænser for det kliniske område, som testen er beregnet til. De øvre grænser for linearitet strækker sig fra 200 til 400 plasma-ækvivalente sekunder, afhængigt af koagulationskarakteristikkerne i patientens blodprøve og plasma-analysens sensitivitet.

BEMÆRK: *Den viste plasma APTT er specifik for en plasma APTT, der er opnået vha. en specifik APTT- reagens og et automatiseret foto-optisk koagulationsinstrument. Som følge af reagensernes og testinstrumenternes forskelliged vil forskellige analysesystemer give forskellige omregninger. Institutioner bør, for at opnå optimale resultater, fastlægge deres eget referenceområde og omregningstabel for den specifikke reagens, der anvendes i det kliniske laboratorium under anvendelse af protokol, der ligner den, der findes i den ovennævnte korrelationsundersøgelse.*

PRÆCISION

Interne præcisionsundersøgelser

Præcisionen af HEMOCHRON Jr. citrat APTT blev evalueret ved at udføre flere citrat APTT-tests ved hjælp af ITC Niveau I og Niveau II fuldblod kontrolprodukter, der er specifikke for citrat APTT-kuvetterne. Undersøgelsen omfattede to partier citrat APTT-testkuvetter. Der blev udført analyser på tre forskellige dage ved brug af velvedligeholdte instrumenter, og resultaterne var som følger. (Resultaterne udtrykkes i fuldblodsværdier.)

Kuvetteparti 1

	Niveau 1				Niveau 2			
	N	Middel (sek)	SD (sek)	CV (%)	N	Middel (sek)	SD (sek)	CV (%)
Dag 1	3	95	6,5	6,9	3	202	12,8	6,3
Dag 2	3	92	2,1	2,3	3	191	7,4	3,9
Dag 3	3	86	2,0	5,9	3	199	8,2	4,1
I alt	9	91	5,9	6,4	9	197	9,8	5,0

Kuvetteparti 2

	Niveau 1				Niveau 2			
	N	Middel (sek)	SD (sek)	CV (%)	N	Middel (sek)	SD (sek)	CV (%)
Dag 1	3	94	1,0	1,1	3	200	7,5	3,8
Dag 2	3	99	5,9	5,9	3	210	3,5	1,7
Dag 3	3	90	6,1	6,8	3	201	3,2	1,6
I alt	9	95	5,8	6,1	9	204	6,6	3,2

BEGRÆNSNINGER

HEMOCHRON Jr. citrat APTT er ikke beregnet til brug med heparinniveauer på over 1,5 enheder/ml. Præstationskarakteristika er ikke blevet fastlagt for heparinniveauer på over 1,5 enheder/ml. Test-resultater på under 10 plasma-ækvivalente sekunder og over 400 plasma-ækvivalente sekunder registreres ikke på HEMOCHRON Jr. Signature eller HEMOCHRON Jr. II. I stedet vises enten "Out of range - Lo" ("Uden for området - Lav") eller "Out of range - Hi" ("Uden for området - Høj"). Resultater på mellem 10 og 20 plasma-ækvivalente sek

HEMOCHRON® Jr.
Whole Blood Microcoagulation Systems

Citrátos aktivált parciális tromboplasztin idő (APTT)

Tájékoztató

Magyar

In vitro diagnosztikus használatra

RENDELTETÉS

A HEMOCHRON® Jr. Citrátos APTT olyan, egyetlenegyszer használható mikroalvadási teszt, amely kvantitatív, egylépcsős APTT vizsgálat végrehajtásához használható. A Citrátos APTT teszt alacsony dózisú heparinos alvadásgátlás eredményességének értékelésére alkalmas (1,5 egység/ml vér mennyiség, a beteg egyéni heparinérzékenységétől függően). A Citrátos APTT tesztet a HEMOCHRON Jr. Signature, illetve a HEMOCHRON Jr. II berendezéseken lehet elvégezni citrátos, vénás teljes vérből vett minta felhasználásával. Ezek a berendezések hordozhatók, a citrátos minták használata pedig lehetővé teszi a teszt elvégzését a kezelés helyszínén, illetve egy kihelyezett vagy egy központi laboratóriumban. A berendezések nem alkalmasak otthoni használatra.

MEGJEGYZÉS: *Ez a HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT nem alkalmas a HEMOCHRON Jr. korábbi változataival való használatra.*

ÖSSZEFOGLALÁS ÉS MAGYARÁZAT

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT az intrinsic alvadási út mérésére szolgál, amelyben a VII faktor és a III faktor (szövetfaktor) kivételével az összes alvadási faktor szerepet játszik. Az APTT a parciális tromboplasztin idő (PTI) módosított változata. A PTI egy agy- vagy tüdőszövetből kivont foszfolipidet alkalmaz, amely a vérlemezkék szerepét utánozza az alvadási folyamatban. Az APTT tartalmaz egy kontakt aktivációs anyagot a XII faktor aktivációjának standardizálásához, ez pontosabb és összetettebb vizsgálatot eredményez. Az APTT-t a PTI-től a kontakt aktivátor anyag, mint például az üveg, a kaolin vagy a kovaföld hozzáadása különböztet meg. A HEMOCHRON Jr. berendezésekkel nyert teljesvér APTT értékek átváltása kerülnek plazmaekvivalens APTT értékekre, amelyek a klinikus számára jobban értelmezhetők lehetnek, az így létrehozott közös standard alapján a terápiás döntések meghozhatók.

A vizsgálat nem igényel inkubálást, kiértékelése egy vérlemezke foszfolipid (platelet faktor 3) analóg és egy kaolin aktivátor segítségével történik.

A MŰKÖDÉS ALAPELVE

A HEMOCHRON Jr. berendezések mechanikus végponti alvadási mechanizmust alkalmaznak, amely során az alvadékképződés az eldobható Citrátos APTT küvettában megy végbe. A teljesvérminta bevitelét követően a berendezés pontosan kimér 15 mikroliter vért és automatikusan átteszi azt a Citrátos APTT küvetta tesztcsatornájába. A vérminta fennmaradó, a vizsgálathoz szükségtelen része automatikusan bekerül a küvetta hulladékcsatornájába. A minta és a reagens összekeverése és a teszt elindítása szintén automatikusan történik, nem igényli a felhasználó közreműködését. A reagenssel való összekeverédés után a minta előre-hátra mozog a tesztcsatornában, miközben a rendszer az alvadékképződést figyeli.

Az alvadékérzékelő mechanizmus LED-es optikai detektorok sorából áll, amelyek a küvetta tesztcsatornájával egy vonalban helyezkednek el. A rendszer a vérminta detektorok közötti mozgásának sebességét méri. A képződő alvadék gátolja a véráramlást, ezért a mozgás leállasul. A berendezés akkor érzékeli az alvadás végpontját, ha a mozgás csökkenésének sebessége egy előre meghatározott érték alá esik. A berendezések a teljesvér értékeket matematikailag átalakítják plazmaekvivalens értékre, és ezt jelenítik meg. A teljesvér Citrátos APTT érték a berendezés **START** billentyűjének lenyomásával és nyomva tartásával jeleníthető meg.

REAGENSEK

Minden Citrátos APTT tesztküvetta doboz tartalmaz:

- 45 tasakot, melyek mindegyike tartalmaz egy HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT tesztküvettát és egy szárítót

A Citrátos APTT tesztküvetta egy olyan önálló, eldobható tesztkamra, amely előre betöltve tartalmaz kaolint száraz formában, foszfolipidekat, kalciumsókat, stabilizátorokat és puffereket. Minden egyes küvetta önálló tasakba csomagolva található. A küvettatasakokon tételspecifikus lejárati idő látható.

FIGYELEM! *Minden használt tesztküvettát potenciálisan fertőzőnek kell tekinteni, körültekintéssel kell kezelni, valamint az általános egészségügyi bulladékbezelési szabályokkal összhangban kell kidobni.*

TÁROLÁS ÉS STABILITÁS

Hűtve (2–8°C) tárolva, a fóliatasakos Citrátos APTT küvetták a jelzett lejárati időig stabilak. A felbontatlan, tasakban lévő küvetták szobahőmérsékleten (15 – 30°C) is tárolhatók. Tilos kitenni a Citrátos APTT küvettákat 37°C feletti hőmérsékletnek.

MEGJEGYZÉS: *A szobahőmérsékleten tárolt büvetták újraadtumozása maximum 12 heltig megengedhető, de soha nem haladhatja meg a jelzett lejárati időt. Az újraadtumozás szobahőmérsékleten történő tárolás esetén szükséges, és megtörténtét jelezni kell az egyes küvettadobozok oldalfalán lévő "Teljesítmény ellenőrizve" táblázat tárolási információ szakaszának kitöltésével.. A kinyitott tasak,ba bebajljék nyílt végén és bűtve tartják, öt napig stabilis. Az optimális bullálóság érdekében javasolt a küvettatasak közvetlenül a felbasználás előtti kibontása.*

HASZNÁLATI UTASÍTÁS

A vizsgálat elvégzése előtt, függetlenül annak típusától, a felhasználónak el kell olvasnia a HEMOCHRON Jr. Signature, illetve a HEMOCHRON Jr. II használati kézikönyvét a részletes működtetési utasítások tekintetében.

A berendezés használatához be kell tenni egy küvettát a rendszerbe, hagyni kell azt felmelegedni, ezután be kell helyezni a teljesvérmintát, majd meg kell nyomni a **START** billentyűt. A minta kimérése, összekeverése a reagenssel, a teszt elindítása, valamint az alvadék detektálása ezután automatikusan megtörténik.

Szolgáltatott anyagok

- Előre betöltött HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT tesztküvetták

Szükséges, de nem szolgáltatott anyagok

- Kizárólag HEMOCHRON Jr. Signature vagy HEMOCHRON Jr. II berendezés
- Nátriumcitrátot (3,8 %-os vagy 3,2 %-os) tartalmazó vákuumos kémcső és vérvételi tű
- 1 ml-es vagy 3 ml-es műanyag fecskendők, 23 G-s vagy 21 G-s tű a fecskendős mintavételhez

MINTAVÉTEL ÉS -KEZELÉS

A vérminta levételéhez kövesse az alvadási vizsgálatokhoz szükséges 2. mennyiben fecskendővel vesz vért, csatlakoztasson egy átvivő tűt a fecskendőhöz. Óvatosan szúrja át egy (3,8%-os vagy 3,2%-os) nátriumcitrátot tartalmazó vákuumos kémcső dugóját és hagyja a vért a csőbe áramlani, amíg az meg nem áll. Óvatosan keverje fel. Dobja ki a fecskendőt és az átvivő tűt.

3. A vizsgálat előtt fordítsa fel legalább négyszer a tesztkémcsövet, hogy jól összekeveredjen a minta.
4. Tegyen egy csepp citrátos vért a tesztküvetta mintamélyedésébe; alulról felfelé töltse fel a mélyedést. Ezt végezheti átvivő tűvel, vagy anélkül. Tegyen elegendő mennyiségű vért közvetlenül a középső mintamélyedésbe úgy, hogy az teljesen megteljen. Amennyiben egy nagy csepp vér a középső mintamélyedés fölé térjedne, tolja azt át a külső mintamélyedésbe.
5. Nyomja meg a **START** billentyűt.

A TELJESÍTMÉNY JELLEMZŐI

Normális tartomány

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT kiértékelése normális önkéntes donorok friss citrátos teljes vérének felhasználásával történt.

A 3,8%-os és 3,2%-os citrátkoncentrációk felhasználásával kapott eredmények az 1. táblázatban láthatók.

MEGJEGYZÉS: *Az 1. táblázatban látható normális értékeket a Citrátos APTT teszthez általmazott alacsony (kb. 1,0) ISI indexszel (International Sensitivity Index, nemzetközi érzékenységi index) rendelkező tromboplasztin reagens felhasználásával állapították meg. Az optimális klinikai felhasználáshoz az egyes intézményeknek maguknak kell meghatározniuk a normális tartományt, valamint a terápiás alvadásgátlás céltartományát a saját betegpopulációjuk alapján.*

1. táblázat

Normális tarto-mány	Citrát	3,2%	3,8%
	n	36	35
Plazma-ekviva-lens (másod-perc)	Középérték	29,6	31,6
	SD	4,5	5,1
	Tartomány (±2 SD)	20,6–38,6	21,4–41,8
Teljes vér (másod-perc)	Középérték	103	105
	SD	5,3	5,9
	Tartomány (±2 SD)	92,4–113,6	93,2–116,8

MEGJEGYZÉS: *20 másodpercnél kisebb plazmaekvivalens APTT értékek rutinszerűen nem mérhetők, és jósebb, mint 20 másodperc"-ként jelentendők.*

MEGJEGYZÉS: *Az egyes intézményeknek maguknak kell meghatározniuk a normális tartományt, valamint a terápiás alvadásgátlás céltartományát a saját betegpopulációjuk alapján.*

MEGJEGYZÉS: *A 10 másodpercnél kisebb HEMOCHRON Jr. plazmaekvivalens APTT értékek "Out of range – Lo" ("Tartományon kívül – alacsony") besorolást kaptnak, ez túlzott fokú véralvadás aktiválódó jelezhet, amelyet okozhat a mintavétel és -feldolgozás közben történt mintaszennyeződés, ezért ilyenkor a tesztet meg kell ismételni.*

A teszteredmények plazmaekvivalens értékekben jelennek meg. A teljesvér citrátos APTT alvadási ideje a berendezés START billentyűjének lenyomásával és nyomva tartásával jeleníthető meg.

A plazmaekvivalens APTT értékek kiszámítása a megadott APTT reagensből és a használt berendezésből álló rendszer jellemzői alapján történik. A különböző APTT rendszerek eltérő normális tartományokkal és heparinérzékenységgel rendelkeznek. A HEMOCHRON Jr. Signature és a HEMOCHRON Jr. II berendezésekbe programozott plazmaekvivalens APTT értékek a klinikai használatra alkalmas közelítő plazmaekvivalensek. Ennél pontosabb átváltáshoz juthatnak az egyes intézmények a "KORRELÁCIÓ A HEMOCHRON Jr. CITRÁTOS APTT ÉS A LABORATÓRIUMI PLAZMA APTT KÖZÖTT" című szakaszban leírthoz hasonló protokoll alkalmazásával elvégzett teljesvér APTT-t és plazma APTT-t összehasonlító tanulmány kiértékelésével.

Heparinérzékenység (Fig. 1.)

Normális donorokból vett vér aliquot-jaihoz növekvő mennyiségű heparin hozzáadásával készült el az *in vitro* heparinérzékenységi görbe. Minden egyes heparin szintnél háromszoros HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT vizsgálat történt.

MEGJEGYZÉS: *A grafikon kizárólag példaként szolgál. Az egyes betegek egyéni dózisválasz görbéivel rendelkeznek.*

Korreláció a HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT és a laboratóriumi plazma APTT között (Fig. 2.)

Szívkatéterezés és angioplasztika alanyaiból, a beavatkozás előttről és utánról, származó friss citrátos vérminták (n=210) kerültek elemzésre úgy mellett a HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT teszttel. Minden mintából egy aliquot-ot összekevertek citráttal és centrifugáltak, majd megtörtént a plazma APTT teszt elvégzése az egyes plazma mintákon egy referencia-laboratóriumban, egyetlen tétel Dade Actin FSL® APTT reagens (Dade, Baxter Healthcare, Dade Division, Miami, FL, USA) felhasználásával egy Electra 900 (IL, Lexington, MA, USA) berendezésen.

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT plazmaekvivalens értékek nagymértékben korreláltak a laboratóriumi plazma Citrátos APTT értékekkel (r=0,88), ahogy az a 2. ábrán is látható.

A HEMOCHRON Jr. Signature és a HEMOCHRON Jr. II berendezések automatikusan, néhány másodperc alatt átváltják a teljesvér Citrátos APTT teszteredményeket plazmaekvivalens APTT teszterténekre. 180 másodperc feletti plazma APTT értékek tutinszerűen nem mérhetők fotooptikai berendezéssel, a plazma assay korlátai miatt. Mivel a heparinérzékenység specifikus az egyes APTT reagensekre és vizsgálati rendszerekre, a detektálható értékeknek ez a felső határa változó a különböző APTT tesztrendszereken.

Az APTT-reagensre való érzékenység mellett az alvadás detektálásának módszere is befolyásolja a felső kimutatható végpontok értékét. A plazma alapú fotooptikai analizátorok 100-180 másodperc értékű végpontokat érzékelnek az alkalmazott reagenstől és a vérminta minőségétől függően. A mechanikus végponti plazmaanalizátorok 200 másodpercres, vagy e feletti végpontokat érzékelnek a használt reagenstől függően.

Plazma APTT átváltási táblázat (Fig. 3.)

A HEMOCHRON Jr. teljesvér Citrátos APTT és a referencia-laboratóriumi plazma APTT regressziós analízise alapján egy átváltási táblázat lett beleprogramozva a HEMOCHRON Jr. Signature és a HEMOCHRON Jr. II berendezésekbe. Az átváltott plazma APTT érték azért van megadva, hogy a klinikus számára ismerős értékkel lehessen a beteg állapotát értékelni. A beprogramozott plazmaátváltási táblázat tényleges regressziós adatokon (180 másodperces vagy annál rövidebb plazma APT időkre vonatkoztatva) alapszik, az adatoknak elméleti meghosszabbításával a felső határáig annak a klinikai tartománynak, amelyre a tesztet szánták. A linearitás felső határai 200 és 400 plazmaekvivalens másodperc között lehetnek, a beteg vérmintájának alvadási tulajdonságaitól és a plazma assay érzékenységétől függően.

MEGJEGYZÉS: *A táblázat plazma APTT értéke specifikus olyan plazma APTT értékre, amelyet egy bizonyos APTT reagenssel és egy bizonyos automatizált fotooptikai alvadásvizsgáló berendezéssel szeretnek. A reagensek és a teszlberendezések különbözősége miatt a különböző vizsgálati rendszerek különböző átváltási értékeket eredményeznek. A legjobb eredmények érdekében az intézményeknek maguknak kell megalkotniuk a klinika laboratóriumában alkalmazott reagenstre jellemző teljesítménytartományt és átváltási táblázatot, a fent leírt korrelációs tanulmányban használt protokollhoz hasonló protokoll használatával.*

PONTOSSÁG

Házon belül végzett pontossági vizsgálatok

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT teszt pontosságának meghatározására többszörös Citrátos APTT teszteket végeztünk a Citrátos APTT küvettákra specifikus 1 és II szintű ITC teljesvér kontrolltermékek használatával. A vizsgálatban két tétel Citrátos APTT tesztküvetát használtunk fel. A teszteket jól karbantartott berendezéseken, három különböző napon végeztük, a következő eredményekkel. Az eredmények teljesvér értékekben olvashatók.

1. tétel küvetta

		1 szint			2 szint		
	N	Közép-érték (mp)	SD (mp)	CV (%)	N	Közép-érték (mp)	SD (mp)	CV (%)
1. nap	3	95	6,5	6,9	3	202	12,8	6,3
2. nap	3	92	2,1	2,3	3	191	7,4	3,9
3. nap	3	86	2,0	5,9	3	199	8,2	4,1
Összesen	9	91	5,9	6,4	9	197	9,8	5,0

2. tétel küvetta

		1 szint			2 szint		
	N	Közép-érték (mp)	SD (mp)	CV (%)	N	Közép-érték (mp)	SD (mp)	CV (%)
1. nap	3	94	1,0	1,1	3	200	7,5	3,8
2. nap	3	99	5,9	5,9	3	210	3,5	1,7
3. nap	3	90	6,1	6,8	3	201	3,2	1,6
Összesen	9	95	5,8	6,1	9	204	6,6	3,2

KORLÁTOZÁSOK

A HEMOCHRON® Jr. Citrátos APTT nem használható 1,5 egység/ml feletti heparinértékek esetén. A 1,5 egység/ml feletti heparinértékekre specifikus teljesítményi jellemzők nincsenek meghatározva. A 10 plazmaekvivalens másodperc alatti és a 400 plazmaekvivalens másodperc feletti teszteredményeket a HEMOCHRON Jr. Signature és a HEMOCHRON Jr. II berendezések nem jelzik ki. Ehelyett vagy "Out of range – Lo" ("Tartományon kívül – alacsony", vagy "Out of range – Hi" ("Tartományon kívül – magas") olvasható a kijelzőn. A 10 és 20 plazmaekvivalens másodperc közötti eredmények "<20" formában jelennek meg. A 20% alatti, illetve 55% feletti hematokrit értékkel rendelkező minták vizsgálata nem javasolt, mivel ezek optikai denzitása kívül esik a berendezések detektálási tartományán.

A 400 másodperc feletti HEMOCHRON Jr. plazmaekvivalens eredmények klinikai jelentősége kétes és ilyen esetben a tesztet meg kell ismételni, illetve ">400 másodperc" formában kell jelenteni.

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT értékét befolyásolja a vérvétel közben, valamint a mintamélyedésbe történő átvitel közben alkalmazott rossz technika. A vérminta minőségét a következők befolyásolhatják:

- A minta habzása, illetve hemolízse
- Alvadt vagy részlegesen alvadt vér
- Fel nem ismert antikoguláns hatás
- Lupus-antikoguláns

Mint minden diagnosztikus vizsgálatnál, a HEMOCHRON Jr. teszt eredményeket is a beteg állapota és az alkalmazott alvadásgátló kezelés fényében kell értékelni. Minden olyan eredményt, amely nem áll összhangban a beteg klinikai állapotával meg kell ismételni, vagy további vizsgálati adatokkal kiegészíteni.

A HASZNÁLATTAL KAPCSOLATOS ÓVINTÉZKEDÉSEK

NE használjon lejárt, illetve helytelen módon tárolt küvettákat.

NE erőltesse bele a küvettát a berendezésbe. Amennyiben ellenállást tapasztal a behelyezés közben, óvatosan vegye ki a küvettát és vizsgálja meg a küvetta beillesztésére szolgáló nyílást. Távolítson el minden akadályt, mielőtt tovább használná a berendezést (lásd a "Szerelés és karbantartás" részt a megfelelő HEMOCHRON Jr. használati kézikönyvben).

MINŐSÉGELLENŐRZÉS

Rutinos minőségellenőrzés és -követés egy átfogó minőségbiztosítási program része kell hogy legyen. A rutinos minőségellenőrzés kényelmessé és gazdaságossá tételéhez különböző HEMOCHRON Jr. minőségellenőrző termékek állnak rendelkezésre.

A berendezés napi minőségellenőrzése

A HEMOCHRON Jr. berendezésen minden 8 órás működés után minőségellenőrzést kell végrehajtani, késztintű kontroll alkalmazásával. A napi minőségellenőrzés megkönnyítése érdekében elektronikus minőségellenőrzés áll rendelkezésre, amely alkalmas a berendezés kétszintű ellenőrzésére. Részletes utasításokért olvassa el a használandó HEMOCHRON műszer kezelői kézikönyvét.

A HEMOCHRON Jr. tesztküvetták minőségellenőrzése

A HEMOCHRON Jr. Citrátos APTT küvetták minden egyes *tételén* kétszintű folyadékos minőségellenőrzéssel teljesítményhitelesítést kell végezni:

- ha új szállítmány érkezik, ÉS
- azt követően minden 30 naptári nap elteltével.

A fentiek szerint végrehajtott, sikeres teljesítményhitelesítést követően a küvettákon csak akkor kell további folyadékos minőségellenőrzést végezni, ha a klinikai eredményekben eltérés gyanúja merül fel.

A teljesítményhitelesítés a megfelelő HEMOCHRON Jr. mikrokoagulációs teljes vér minőségellenőrző készítmények segítségével hajtható végre. Az elfogadható teljesítménytartományok adatait és Citrate APTT teszküvettákra való alkalmazásuk módját a minőségellenőrző készítménykészletek tartalmazzák.

IRODALOM

1. Hattersley PG: Heparin anticoagulation. In: Koepke JA (editor): Laboratory Hematology. Churchill Livingstone, 789-818, 1984.
2. National Committee for Clinical Laboratory Standards. Collection, Transport, and Preparation of Blood Specimens for Coagulation Testing and Performance of Coagulation Assays; Approved Guideline. CLSI document H21-A.
3. National Committee for Clinical Laboratory Standards. One-Stage Prothrombin Time (PT) Test and Activated Partial Thromboplastin Time (APTT) Test; Approved Guideline. CLSI document H47-A.
4. Bjornsson TD, Nash PV: Variability in Heparin Sensitivity of APTT Reagents. Am J Clin Pathol 86: 199, 1986.
5. National Committee for Clinical Laboratory Standards. Procedures for the Collection of Diagnostic Blood Specimens by Venipuncture; Approved Standard. CLSI document H03-A.

ZASADA DZIAŁANIA TESTU

Zasada działania czynika HEMOCHRON Jr. polega na wykorzystaniu mechanizmu tworzenia się skrzepu w punkcie końcowym procesu krzepnięcia. Skrzep tworzy się w jednorazowych kuwetach Citrate APTT. Po dodaniu próbki pełnej krwi, czynnik odmierza dokładnie 15 mikrolitrów krwi do kuwety Citrate APTT, a następnie przesuwa ją do kanału pomiarowego. Pozostała część próbki, nie objęta badaniem, przesuwana jest automatycznie do kanału kuwety, w którym umieszczony jest materiał odpadowy. Mieszanie próbki z odczynnikiem oraz moment rozpoczęcia testu dokonuje się również w sposób automatyczny, bez udziału operatora. Po zmieszaniu z odczynnikiem próbka przesuwana jest ruchem wahadłowym w kanale testowym, a tworzenie się skrzepu jest monitorowane.

Mechanizm wykrywania skrzepu składa się z układu detektorów optycznych (fotodiod), ustawionych w linii kanału testowego kuwety. Mierzona jest prędkość z jaką próbka krwi przesuwa się pomiędzy detektorami. Wraz z rozpoczęciem procesu tworzenia się skrzepu, przepływ krwi jest hamowany i nach ulega spowolnieniu. Gdy prędkość ulega zmniejszeniu poniżej założonej wartości, w pomiarze instrumentalnym rozpoznawany jest osiągnięty punkt końcowy procesu krzepnięcia. Wartości uzyskane z oznaczenia pełnej krwi na drodze matematycznych przekształceń są zamieniane przez czynnik na równoważniki plazmy. Wyniki oznaczenia pełnej krwi testem Citrate APTT można wyświetlić wcikając i przytrzymując klawisz **START** czynika.

ODCZYNNIKI

Każde opakowanie kuwet testowych Citrate APTT zawiera:

- 45 saszetek, każda z nich zawiera jedną kuwetę testową HEMOCHRON Jr. Citrate oraz jeden osuszacz.

Kuwety testowe Citrate APTT są autonomicznymi, jednorazowymi testowymi komorami, wypełnionymi wstępnie suchymi związkami kaolinu, fosfolipidu, soli wapnia, stabilizatorami i buforami. Każda kuweta jest oddzielnie zapakowana w saszetkę. Saszetki z kuwetami są ostemplowane datą ważności właściwą dla danej serii produktu.

OSTRZEŻENIE: *Wszystkie używane kuwety testowe należy uważać za potencjalnie zakaźne, należy je stosować z zachowaniem środków ostrożności, oraz niszczyć zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami o likwidowaniu odpadów medycznych.*

PRZECHOWYWANIE I STABILNOŚĆ

Zafoliowane w saszetki, przechowywane w lodówce (2 - 8°C) kuwety Citrate APTT zachowują stabilność aż do osiągnięcia deklarowanej daty ważności. Kuwety w zafoliowanych, zamkniętych saszetkach można też opcjonalnie przechowywać w temperaturze pokojowej (15 - 30°C). Kuwety Citrate APTT nie powinny być wystawiane na działanie temperatur wyższych niż 37°C.

UWAGA: *Przechowywanie w temperaturze pokojowej może zostać wydłużone maksymalnie do 12 tygodni, ale nigdy nie powinno przekroczyć deklarowanej daty ważności. Przedatowywanie jest niezbędne przy przechowywaniu testu w temperaturze pokojowej i powinno zostać zaznaczone w tabeli "Performance Verified" ("Potwierdzenie przydatności") jako uzupełnienie informacji dotyczących przechowywania i umieszczone na bocznej ściance każdego opakowania zawierającego kuwetę. Otwarta saszetka właściwie zawinięta od strony rozcięcia i przechowywana w lodówce zachowuje stabilność przez pięć dni. Dla zachowania optymalnego okresu ważności, zaleca się otworzyć saszetkę z kuwetą bezpośrednio przed jej zastosowaniem.*

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA

Przed przystąpieniem do wykonania jakiegokolwiek oznaczenia, w celu zapoznania się ze szczegółową instrukcją postępowania, użytkownik powinien odwołać się do Podręcznika użytkownika czytnika HEMOCHRON Jr. Signature lub HEMOCHRON Jr. II.

Oznaczenie instrumentalne polega na wstawieniu kuwety do czytnika, pozostawieniu jej do ogrzania, dodaniu próbki pełnej krwi oraz wciśnięciu klawisza **START**. Pomiar próbki, wymieszanie próbki z odczynnikiem, inicjacja oznaczenia oraz wykrycie skrzepu nastąpi w sposób automatyczny.

Materiały dostarczone w zestawie

- Wstępnie wypełnione kuwety testowe Hemochron Jr. Citrate APTT.

Materiały potrzebne do wykonania testu, ale nie dostarczone w zestawie

- Aparat HEMOCHRON Jr. Signature lub HEMOCHRON Jr. II (tylko)
- Probówka próżniowa zawierająca cytrynian sodu (3,8% lub 3,2%) oraz igła do pobierania krwi
- 1 ml lub 3 ml plastykowe strzykawki, igły o rozmiarze 23 lub 21 do pobierania próbek strzykawką

POBIERANIE PRÓBEK ORAZ WYKONANIE TESTU

Przed przystąpieniem do pobrania próbki krwi, należy zapoznać się z instrukcjami zakładowymi oraz CLSI (H21-A, H47-A oraz H03-A) zawierającymi wskazówki, jak pobierać próbki do oznaczania krzepliwości krwi.

UWAGA: *Próbki krwi do oznaczeń powinny być pobrane przynajmniej 5 minut przed wykonaniem oznaczenia, co umożliwia prawidłowe wymieszanie próbki z cytrynianem sodu. Optymalne wyniki uzyskiwane są przy wykonywaniu oznaczenia w czasie jednej godziny; oraz wtedy gdy próbki przed przystąpieniem do wykonania oznaczenia przetrzymywane są w temperaturze pokojowej.*

Nie należy pobierać krwi z heparynizowanego cewnika, wenflonu lub heparynizowanego cewnika umocowanego na stałe.

Jeżeli próbki pobierane są przy zastosowaniu cewników umocowanych na stałe, należy przepłukać dokładnie jego ujście, postępując zgodnie z zakładowymi procedurami.

1. Przy pomocy strzykawki lub probówki próżniowej pobrać 5 ml krwi.
2. Jeżeli do pobrania próbki stosowana jest strzykawka, należy nałożyć na strzykawkę igłę do pobierania. Ostrożnie przekłuć gumowy korek próżniowej probówki zawierającej cytrynian sodu (3,8% lub 3,2%) i pozwolić na swobodne wypełnienie probówki krwią aż do zatrzymania wypływu. Delikatnie wymieszać. Wyrzucić strzykawkę razem z igłą.
3. Przed wykonaniem oznaczenia odwrócić probówkę przynajmniej cztery razy, aby zapewnić całkowite wymieszanie próbki.
4. Odmierzyć jedną kroplę krwi cytrynianowej do studzienki kuwety testowej, zaczynając od dna, aż do całkowitego jej zapełnienia. W tym celu można użyć (opcjonalnie) igły do przenoszenia. Wystarczająca objętość krwi powinna być rozdozowana dokładnie do centralnej studzienki testowej, wypełniając ją równomiernie aż do brzegu. Jeżeli zdarzy się, że duża kropla krwi przelejе się ponad brzegiem centralnej studzienki testowej, należy ją przesunąć do zewnętrznej studzienki testowej.
5. Wcisnąć klawisz **START**

CHARAKTERYSTYKA WYKONANIA

Normalny zakres

HEMOCHRON Jr. Citrate APTT oceniano używając świeżej, cytrynianowej krwi, pobranej od zdrowych dawców – ochotników.

Wyniki uzyskane przy zastosowaniu cytrynianu o stężeniach 3,8% i 3,2% przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 1.

Normalny zakres	Cytrynian	3,2%	3,8%
	Liczba próbek /n/	36	35
Równoważnik plazmy (w sekundach)	Wartości średnie	29,6	31,6
	Odchylenie standardowe /SD/	4,5	5,1
	Zakres (±2 SD)	20,6-38,6	21,4-41,8
Pełna krew (w sekundach)	Wartości średnie	103	105
	Odchylenie standardowe /SD/	5,3	5,9
	Zakres (±2 SD)	92,4-113,6	93,2-116,8

UWAGA: *Wartości przedstawione jako równoważnik plazmy APTT niższe od 20 sekund nie są rutynowo dostępne i powinny być określone jako "poniżej 20 sekund".*

UWAGA: *Każda instytucja powinna określić swój własny normalny zakres oraz zakres docelowy terapeutycznego poziomu antykoagulacji w odniesieniu do własnej grupy pacjentów.*

UWAGA: *Wartości przedstawione jako równoważniki plazmy APTT, uzyskane w oznaczeniu przy zastosowaniu HEMOCHRON Jr. niższe od 10 sekund, powinny być określone jako "poza zakresem - Lo" i mogą wskazywać na nadmierną krzepliwość krwi, prawdopodobnie wynikającą z zanieczyszczenia próbki w czasie jej pobierania lub obróbki. Zabieg wymaga powtórzenia.*

Wyniki oznaczenia przedstawione są w równoważnikach plazmy. Czas krzepnięcia pełnej krwi cytrynianowej APTT można odczytać wciskając i przytrzymując klawisz **START**.

Wyniki przedstawione w równoważnikach plazmy APTT obliczane są dla określonego odczynnika APTT oraz systemu instrumentalnego. Poszczególne systemy APTT prezentują odmienne normalne zakresy oraz czułość na heparynę. Wartości przedstawione jako równoważniki plazmy APTT umieszczone w programie HEMOCHRON Jr. Signature oraz HEMOCHRON Jr. II, są przybliżonymi równoważnikami plazmy mającymi zastosowanie kliniczne. Jeżeli instytucje prowadzą porównawcze badania, przeliczając wyniki uzyskane z badania pełnej krwi na plazmę APTT, stosując zasadę oznaczenia podobną do tej, która opisana została w "CORRELATION OF THE HEMOCHRON Jr. CITRATE APTT AND LABORATORY PLASMA APTT", mogą uzyskać bardziej wiarygodny system przeliczeniowy.

Czułość heparyny (Fig. 1)

Krzywa czułości heparyny (in vitro) została opracowana na podstawie wartości rosnących objętości heparyny, dodawanych do jednakowej objętości normalnej krwi dawców, rozdozowanej do probówek. Potrójne oznaczenia przy zastosowaniu HEMOCHRON Jr. Citrate APTT były wykonywane z każdą ilością heparyny.

UWAGA: *Przedstawiona krzywa jest jedynie przykładowym wykresem. W przypadku każdego pacjenta odpowiedź na dawkę jest inna, a więc i krzywe mają indywidualny charakter.*

Korelacja pomiędzy wynikami APTT uzyskanymi na podstawie metody HEMOCHRON Jr. Citrate oraz testu laboratoryjnego z zastosowaniem plazmy (Fig. 2)

Próbki świeżej krwi cytrynianowej (n=210) pobrane od pacjentów przed i po wykonaniu zabiegów cewnikowania serca i plastyki naczyń były analizowane przy łóżku pacjenta przy zastosowaniu HEMOCHRON Jr. Citrate APTT. Równe objętości próbek rozdozowane do probówek, wymieszane zostały z cytrynianem i odwirowane. Każdą próbkę plazmy przebadano w laboratorium referencyjnym, określając APTT plazmy. Zużyto jedną serię odczynnika Dade Actin FSL® APTT (Dade Baxter Healthcare, Dade Division, Miami, FL) używając do odczytu analizatora Electra 900 (IL, Lexington, MA).

Wartości HEMOCHRON Jr. , wyrażone w równoważnikach plazmy Citrate APTT, były wysoko skorelowane z wartościami laboratoryjnie uzyskanych wyników Citrate APTT plazmy (r=0,88) co obrazuje Fig. 2.

HEMOCHRON Jr. Signature i HEMOCHRON Jr. II automatycznie przeliczają wyniki testu Citrate APTT w równoważnik w pełnej krwi na wartości przedstawione jako równoważniki APTT plazmy (w sekundach). Wartości APTT plazmy przekraczające 180 sekund nie są osiągalne rutynowo przy zastosowaniu czytnika fotooptycznego, ze względu na ograniczenia zakie narzucają oznaczenia próbek plazmy. Ponieważ czułość na heparynę jest właściwa dla poszczególnych odczynników APTT oraz systemów stosowanych testów, górna granica rejestrowalnych wartości będzie różna dla poszczególnych systemów testów APTT.

Oprócz czułości odczynników APTT, również sama metoda wykrywania skrzepu ma wpływ na górne granice rejestrowalnych punktów końcowych. Fotooptyczne analizatory plazmy podają rejestrowalne punkty końcowe dla zakresu 100-180 sekund, zależnie od zastosowanego odczynnika oraz jakości oznaczanej próbki krwi. Analizator obliczający punkt końcowy poda rejestrowalne punkty końcowe o wartościach do 200 sekund lub wyższych, zależnie od zastosowanego odczynnika.

Tabela konwersji APTT plazmy (Fig. 3)

W oparciu o analizę pełnej krwi metodą regresji, wykonaną testem HEMOCHRON Jr. Citrate APTT oraz referencyjnymi testem laboratoryjnym APTT plazmy, dla HEMOCHRON Jr. Signature i HEMOCHRON Jr. II zaprogramowano tabelę konwersji. Zastosowana konwersja APTT plazmy umożliwia interpretację stanu pacjenta poprzez wykorzystanie wyników znanych klinicystom. Zaprogramowana tabela konwersji plazmy sporządzona jest w oparciu o aktualną regresję danych (dla testów APTT plazmy wynoszą one 180 sekund lub mniej) przy teoretycznym rozszerzeniu górnej granicy tych danych do takiego zakresu klinicznego, dla którego test jest przeznaczony. Górna granica zakresu liniowego kształtuje się od 200 do 400 równoważników plazmy (w sekundach) w zależności od zdolności do wykrzepiania próbki krwi pacjenta oraz czułości testu do oznaczania plazmy.

UWAGA: Przedstawione wyniki testu APTT plazmy dotyczą danych APTT plazmy uzyskanych, przy zastosowaniu swoistego odczynnika APTT oraz aparatury fotoopycznej do automatycznego odczytu procesu krzepnięcia. Ze względu na istniejącą różnorodność odczynników i aparatury badawczej, różne systemy do testowania będą dawały odmienne konwersje. W celu uzyskania optymalnych wyników, instytucje powinny wprowadzać swój własny zakres działania oraz wykreślić tabelę konwersji dla poszczególnych odczynników stosowanych w laboratorium klinicznym, stosując się do protokołu będącego odpowiednikiem tego, który został przedstawiony w powyższej pracy.

PRECYZJA

Wewnętrzne testowanie precyzji aparatury

Precyzja pracy HEMOCHRON Jr. Citrate APTT była oceniana na podstawie szeregu oznaczeń Citrate APTT wykonanych przy zastosowaniu produktów ITC do kontroli pełnej krwi na poziomie 1 i poziomie 2 , swoistych dla kuwet Citrate APTT. W powyższej pracy zastosowano dwie serie kuwet testowych Citrate APTT. Oznaczenia były wykonywane w okresie trzech dni, przy zastosowaniu precyzyjnej aparatury. Poniżej przedstawiono uzyskane wyniki, wyrażone w wartościach dla pełnej krwi.